

Martha Nussbaum De Breekbaarheid van het Goede 4

Theo Meereboer en Petra Bolhuis
Zie ook www.maieutiek.nl

maieutiek-college-4

Definitie techné

- algemeen geldig
 - overdraagbaar
 - nauwkeurig
 - verklaringsgericht
- doel is toeval beheersen. (blz 165)

maieutiek-college-4

Soorten technai

- productieve vakmanschap (schoenmaker, vioolbouwer)
- verhelfden van doel en middelen om dat doel te bereiken (arts, maatschappelijk werker)
- zaken met een intrinsiek doel (kunstenaar, voetballer)

maieutiek-college-4

Protagoras en Socrates

- Protagoras wil een techne die systematiseert wat er al is.
- Socrates wil eenduidige techne van de schoenmaker.
- Geld en tellen en taal in deze tijd onder één noemer gebracht, als we dat nu ook eens konden met onze emoties...
- Door meten maak je de schijn machteloos. (Blz 180)

maieutiek-college-4

Contra-intuïtief denken

- Deze meetbare ethische maatstaf zal niet altijd met het gezonde verstand overeenkomen omdat het daaraan juist een maat wil opleggen (vergelijkbaar met de aanname dat de aarde het middelpunt van het heelal is en het meetresultaat dat dit kritiseert)
- Er is en dat is belangrijk voor Nussbaum een natuurlijke overgang van het gezonde verstand naar het rationele denken het streeft hetzelfde na namelijk een goed leven, maar doet dit met meer inzicht en dat kan dus de anderen die nog niet zo denken wel tegen-intuïtief voorkomen maar is niet strijdig met wat zij willen en dus kunnen zij overtuigd worden door te zien dat het beter werkt. (blz 185)

maieutiek-college-4

Waardoor waarom doen mensen het goede niet?

- Socrates; *akrasia* kan niet bestaan, omdat niemand moedwillig in strijd met zijn beste inzicht handelt.
- De *akrasia* is als probleem geëlimineerd doordat we er beter over hebben leren nadenken en nu inzien dat het te weinig abstractie was waardoor we dachten dat er sprake was van een belangentegenstelling.
- De wetenschappelijke aanpak hebben we nodig omdat zij niet alleen onze *akrasia* aanpakt maar haar zelf kan elimineren! (blz 190)

maieutiek-college-4

Mensbeeld!?

- Wat voor mens wordt dit? Een rationele mens die geen dichtkunst of gevoelens van twijfel meer heeft?
- Niet onder ogen komen van deze uiterste consequentie ook bij moderne varianten zoals utilitarisme.

maicutek-college-4

Plato in middenperiode

- Wat blijft is het uitgangspunt; intuïtie moet ingeleverd worden ten gunste van wetenschappelijk denken.
- Activiteiten niet naar hun gevolg maar naar hun intrinsieke waarde rangschikken.
- Genot is niet het uiteindelijke doel, maar activiteit met intrinsieke waarde.
- Kwetsbaarheid van verschillende activiteiten.
- Terugkeer van de lage lusten die niet helemaal uit te bannen zijn onder invloed van een technē.

maicutek-college-4

Alkibiades

- De opkomst van Alcibiades lijkt wel een volte in het verhaal.
- Er was al binnensluipen van de irrationaliteit in de zin van de dierlijke aandriften die nooit helemaal getemd werden.
- Nu een op én top irrationele denker of juist niet-denker die zich met Socrates uiteenzet.

maicutek-college-4